

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VIII. Solus Sacerdos, qui urgente necessitate absque prævia
Confessione celebravit, confiteri debet quamprimùm; v. g. intrâ triduum.
Talis non est qui recordatur mortalis tempore Sacri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

CONCLUSIO VIII.

Solus Sacerdos, qui urgente necessitate absque pravia Confessione celebravit, confiteri debet quamprimum; v.g. intra triduum. Talis non est qui recordatur mortalis tempore Sacri.

72. Probatur Conclusio ex Trident.

Petrus de Ledesma.

Villalobos.

Clemens V.

in quo loquitur Confessio praeceptum significat.

ut colligitur ex Rubrica Missae.

Conc. Trident. & Lateran.

73. An Ecclesiasticum, vel divinum dicitur.

Educitur haec Conclusio, ut mox diximus, ex verbis Tridentini sess. 13. cap. 4. in fine: *Quod si urgente necessitate absque pravia Confessione celebraverit, quamprimum confiteatur.* Putat Petrus de Ledesma in Summa prima parte tract. de Eucharistia cap. 11. ante conclusionem nonam, loquitur Confessio, consilium indicare, non praeceptum. Idem teste Lugone supra nu. 135. Docet Henricus Villalobos in Summa tomo 1. tract. 7. diff. 37. n. 7.

Sed alii omnes praeceptum agnoscunt, & nos cum illis agnoscimus. Licet enim Fratres Minores (ut ait Clemens V. in Clement. Exivi de Paradiso) non ad omnium, quae sub verbis imperativi modi ponuntur in Regula, sicut ad praeceptorum seu praeceptis aequivalentium observantium teneantur: Equidem declarat Pontifex, aequivalentia praeceptis ex vi verbi, vel saltem ratione materiae, de qua agitur, seu ex utroque, illud quod ponitur in Regula: de non habendo plures tunicas, quam unam cum caputio, & aliam sine caputio. Item de non portandis calceamentis, & de non equitando extra casum necessitatis. Item quod Fratres vilibus induantur. Et similia quae ibi videri possunt, etiam solum sub verbis imperativi modi ponantur. Quidam igitur & illud aequipollent praecepto: *Quod si urgente &c.?*

Sanè in illo sensu intelligunt Rubrica Missalis Tit. de defectibus cap. 8. nu. 3. ubi pro illis verbis: *Quamprimum confiteatur*, ponunt haec: *Debet tamen, cum primum poterit, confiteri, quae clariè expriment obligationem.*

Alioquin idem dicendum esset de aliis praeceptis, quae in eodem Tridentino similibus verbis imponuntur. Quin imò non aliis verbis constituitur in Concilio Lateranensi praeceptum annuae Confessionis: *semel, inquit, in anno confiteatur.* Similiter praeceptum Communionis Paschalis ibidem: *Suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiae Sacramentum.*

Hoc ergo supposito (cujus oppositum, post haec scripta, ad minus tamquam scandalosum damnavit ac prohibuit Alex. VII. die 18. Martii Anno 1666.) adhuc dubitatur ab aliquibus, an hoc praeceptum sit merè Ecclesiasticum; an verò praeceptum divinum praemittendi Confessionem obliget ad confitendum postea quamprimum, quando suo tempore non potuit adimpleri? Sic enim praeceptum Confessionis annuae obligat,

ut si suo tempore non poterit observari, postea, quamprimum fieri possit, observetur.

Sed hoc fundamentum nullum est. Nam etiam in articulo mortis teneor confiteri, secundum multos, ex jure divino, & tamen si ex malitia, vel impotentia non confiteor, contracto non teneor ex jure divino statim confiteri. Item Sacerdos debet se ponere in statu gratiae, saltem per contritionem, ut administrat alia Sacramenta; si tamen ministraverit in peccato: quis ideo dixerit ipsum obligari, ut quamprimum eliceat contritionem?

Quæris rationem di paritatis? Respondeo primò, multi docent, etiam praeceptum annuae Confessionis, anno transacto, amplius non obligare, de quo ex professio in materia de Penitentia.

Respondeo secundò, ideo, secundum plebrosque, manet obligatio statim confitendi post annum, quia manet finis praecepti, qui est, ut homines non nimis diu differant impletionem praecepti divini. Unde, ut aliqui notant, non tantum est praeceptum affirmativum confitendi isto anno, illud enim videtur cum anno expirare, quoniam materia expirat: sed etiam negativum, ulterius non differendi Confessionem, quod praeceptum transgreditur, qui non statim elapso anno confitetur, cum jam ulterius differat.

Quid autem simile reperitur in praecepto praemittendi Confessionem Communionis? Profectò finis hujus praecepti est digna Communio, sive Communio in statu gratiae, ad illam verò impertinens est Confessio subsequens. Nisi ergo rursus occurrat necessitas communicandi, constat omnino quòd nulla sit necessitas praecise ex hoc praecepto confitendi. Nam in quantum negativum est, solum obligat ad non communicandum sine Confessione; quatenus autem affirmativum, ad praemittendam, non ad postponendam Confessionem Communionis. Unde ergo obligatio hujus praecepti, cujus nulla amplius materia?

Idem cernitur in praecepto Confessionis aut Communionis in articulo mortis. Similiter in praecepto contritionis praemittendae administrationi aliorum Sacramentorum. Etenim quatenus affirmativa sunt, tantum obligant ad praemittendam Confessionem, Communionem, vel contritionem morti, aut consecrationi Sacramentorum; in quantum verò negativa, solum obligant ad non conficiendum Sacramentum, vel non moriendum absque pravia Confessione, Communionem, aut contritionem. Ergo transactis articulo mortis, & consecratione Sacramenti in malo statu, jam desit tota materia illorum praeceptorum; adeoque non obligant, nisi iterum occurrat articulus mortis, aut obligatio conficiendi Sacramentum.

Et verò adhuc prudenter poteris dubitare, an praeceptum divinum praemittendi Confessionem

riem Communioni obliget ad eam postponendam? Non arbitror.

Si ergo aliquod præceptum est quamprimum confitendi post sumptam Eucharistiam sine prævia Confessione, non aliud certè, quàm humanum, cujus initium invenitur in Concilio Tridentino sess. 13. c. 7. adeoque non obligans, ubi Concilium non est receptum. Similiter nec laicos, aut etiam Sacerdotes laicali- ter communicantes, quia solum loquitur de Sacerdotibus celebrantibus: lex autem non est extendenda ultra proprietatem verborum, sive propter paritatem rationis, sive præsumptam voluntatem Legislatoris, nisi ad evitandum absurdum, quale hic non potest ostendi: præterquam quòd non sit paritas rationis; quoniam frequentior est necessitas celebrandi, quàm simpliciter communicandi: & qui communicat, facilissimè potest illi confiteri, à quo Communionem accipit.

Sed numquid obligat omnes Sacerdotes celebrantes? Consule tenorem verborum: *Si necessitate urgente* (inquit Concilium) *sacerdos absque prævia Confessione celebraverit, quamprimum confiteatur.* Verba clarissima, quibus Concilium voluit obligare ad quamprimum confitendam omnes Sacerdotes, qui propter urgentem necessitatem, non habentes copiam Confessarii, celebrant absque prævia Confessione, ad quam jure divino, vel Ecclesiastico tenebantur. Ratio legis videtur esse: ne prætextu necessitatis diù differant Confessionem.

Quid si ergo ex malitia celebraverint? Quid si immemores suorum peccatorum? Non obligantur. Sin autem ex necessitate, estò culpabiliter sine contritione, confiteantur. Etenim verbis legis comprehenduntur.

Nec obstat periculum transgressionis; quia per accidens est ex eorum perversa voluntate: & quamvis propter illud potuissent excipi, sicut fortè excipiuntur, qui celebrant ex malitia; tamen non constat sic factum fuisse, & aliunde generalis voluntas Legislatoris non est irrationabilis; quin eadem in ipsis militat ratio, scilicet frequens celebratio prætextu necessitatis non præmissâ Confessione.

Interrogas; an etiam hæc lex extendatur ad illos, qui præmiserunt Confessionem, sed mutilatam ex iusta causa?

Respondeo, si præter illam Confessionem non requiritur ante Communionem alia materialiter integrâ, etsi jam fortè possibilis, de quo egimus Conclusionem præcedenti, Respondeo, inquam, etiam non requiri statim post celebrationem. Ratio est manifesta; nam qui ita confessi fuerunt, non celebrarunt sine prævia Confessione ex jure divino, vel Ecclesiastico necessariâ.

Contrarium liquet dicendum in sententia communi; quando mutilatio est voluntaria: similiter si ex oblivione alicujus peccati, &

antequam Sacerdos accedit ad altare, illius recordatur.

Sed quid si tantùm recordetur in ipso altari? Probabile est quòd non obligetur, ut habet ultima pars Conclusionis; idque sive memoria peccati occurrat ante consecrationem, sive post consecrationem. Ita docet Lugo disp. 14. n. 146. secutus Vasquezium disp. 208. nu. 13. Probat ex Rubricis Missarum Tit. de defectibus cap. 8. ubi diverso modo loquuntur de illo Sacerdote, qui ante celebrationem habet conscientiam peccati mortalis, & de eo, qui in ipsa tantùm celebratione. Nam in primo casu dicitur, quòd habeat contritionem, & postea quamprimum confiteatur.

Verba textus sunt: *Si quis in casu necessitatis non habens copiam Confessoris, in peccato mortali absque contritione celebret, graviter peccat. Secus si conteratur: debet tamen cum primum poterit confiteri.* In secundo autem casu sic dicitur: *Si in ipsa celebratione Missæ Sacerdos recordetur se esse in peccato mortali, conteratur cum proposito confitendi, & satisfaciendi.*

Non ergo putarunt illi (inquit Cardinalis supra n. 144.) qui regulas illas collegerunt, quòd Tridentini præceptum æquè utriusque casum comprehenderet; alioquin eodem modo in utroque explicarent obligationem quamprimum confitendi.

Respondet aliquis: ideo in secundo casu non explicasse obligationem quamprimum confitendi, quia supposuerunt illam latè evidentem ex primo casu, quoniam nulla ratio diversitatis. Nam quòd ait Vasquez supra, in primo casu deesse copiam Confessarii; secus in secundo, bene oppugnat Eminentissimus supra n. 143. probans ex verbis Tridentini tunc deesse copiam Confessarii, quando, estò Confessarius physicè adsit, pœnitens tamen non potest absque gravi suo incommodo illi confiteri. Si quidem dicit Concilium, omnibus in universum esse obligationem præmittendi Confessionem, nisi desit copia Confessoris; quæ exceptio firmat regulam in contrarium: certum autem est non debere præmittere Confessionem illum, cujus quidem adest Confessarius, sed non potest ei confiteri absque periculo gravis infamiae. Ergo in utroque casu celebratur absque Confessione propter inopiam Confessarii: quidni ergo in utroque casu, vel in neutro, sit obligatio quamprimum confitendi?

Respondeo; quia Tridentinum loquitur de illo solum, qui *necessitate urgente, absque prævia Confessione celebraverit*; quibus verbis videtur significari ille solus, qui necessitate coactus non præmisit Confessionem, hoc est, non est confessus, antequam ad celebrandam Missam accederet: hoc enim significat *ly prævia Confessione*; quippe Confessio facta in media Missa non dicitur in toto rigore prævia, sed concomitans.

Quamvis

74. Resolvitur etc. præceptum fuit humanum.

Obligatio solus Sacerdotes necessitate urgente celebrantes.

75. Non tenentur ex malitia aut immemoria.

aut ex iusta causa Confessionem mutilatam.

76. aut memores sui peccati dum sunt in altari.

Lugo. Vasquez. quod probatur ex Rub. Missæ.

77. Responso aliquorum.

Resistat.

Quamvis ergo Sacerdos tunc communicet absque Confessione propter necessitatem, & carentiam Confessarii, cui possit absque nota confiteri, non videtur tamen comprehendi præcepto Tridentini; quia non omisit propter illam necessitatem Confessionem præviam, hoc est, quæ præcederet celebrationem Missæ; sed solum Confessionem, quæ præcederet Communionem, vel prosecutionem celebrationis.

Fuit autem majus fundamentum, ut Concilium vellet comprehendere primum casum, quàm secundum, eò quòd voluit Parochos rurales reddere magis cautos ad quærendum Confessarium ante celebrationem Missæ, propter periculum scilicet magis ordinarium, ne diù celebrarent absque Confessione prætextu carentiæ Confessoris; quem non haberent fortasse quando actu volebant celebrare: quod periculum non erat in secundo casu, quando per accidens in ipso altari alicujus peccati recordantur. Hucusque Eminentiſſimus supra n. 145.

Satis benigna interpretatio Concilii, ex qua sequitur, idem dicendum esse si peccati memoria occurrat post consecrationem, siue etiam ante illam. Similiter siue occurrat peccati memoria, siue ipsum peccatum, quod tunc à Sacerdote fortasse committeretur.

Et si objicitur contra hanc sententiam: quia qui propter oblivionem peccati omittit Confessionem præviam, videtur eam omittere propter necessitatem urgentem; quæ enim major necessitas, quàm oblivio? ergo verificatur quòd ille accessit ad celebrandum absque prævia Confessione propter necessitatem, & per consequens obligatur Tridentini lege ad constituendum quamprimum post Missam.

Respondeo cum Lugone supra num. 148. Concilium tantum loquitur de Sacerdote, qui conscius sibi peccati mortalis accessit ad celebrandum. Patet ex contextu illius capituli: *Ut nullus, inquit, sibi conscius peccati mortalis, quantumcumque sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat &c. Quòd si necessitate urgente Sacerdos, utriusque conscius sibi peccati mortalis absque prævia Confessione celebraverit &c.* Non potest ergo intelligi oblivio, nomine *Necessitatis urgentis*, cum sit sermo de necessitate urgente ad celebrandum cum conscientia seu scientia peccati, quæ scientia omnino excludit oblivionem.

Restat quæstio; an comprehendatur illà lege Tridentini Sacerdos celebrans in die Parasceves: ille enim non offert Sacrificium, cum eà die non fiat consecratio; ac per consequens non fiat propriè Missa. Idem quæti posset de illo Sacerdote, qui post consecrationem assumitur ad complendum Sacrificium.

Affirmat Lugo supra n. 139. cum aliis, quos citat. Nam licet Sacerdos in die Parasceves non dicat propriè Missam; dicitur tamen sim-

pliciter celebrare, ut passim habetur in Rubricis illius diei in Missali Romano; non enim communicat Communionem laicà, sed sacerdotali. Similiter qui complet Sacrificium ab altero inchoatum dicitur verè celebrare, & non accipere Communionem more Laicorum. Consequenter secundum principia Lugonis, idem dicendum esset de Neomyſtis, qui concelebrant Episcopo, de quibus suo loco.

Et sanè hæc sententia non caret probabilitate, tum ex principiis intrinsicis, quæ jam jam allegavimus, tum etiam ex auctoritate Doctorum, qui illam docent. Interim tamen non est ita certa, ut contraria appareat omnino improbabilis, maxime in primo casu. Nam ad fundamentum Lugonis responderi posset, illam Communionem non esse omnino sacerdotalem, id est, quæ Sacerdos ex consecratis tunc se reficitur. Neque est tanta ratio sic præcipiendi in illo casu, quàm in aliis, ubi est Communionem omnino sacerdotalem, ut patet.

Accedit, quòd Concilium non dicat: *Si Sacerdos absque prævia Confessione sacerdotally communicaverit, sed, si celebraverit.* Celebratio autem in omni rigore ad minus includit consecrationem.

Miror certè quomodo Cardinalis audeat hic solam Communionem intelligere nomine celebrationis, cum n. 145. ut supra vidimus, neget Sacerdotem celebrasse sine prævia Confessione ad mentem Tridentini, qui sine conscientia peccati mortalis accessit ad celebrandum, etsi cum tali conscientia consecrasset, & communicasset. An fortè ille Sacerdos non communicavit sacerdotally, idque sine prævia Confessione? Quomodo ergo consequenter bene negat ipsum celebrasse, adeoque affirmat non comprehendi lege Tridentini?

Profectò, qui tam strictè in casu posteriori intellexit *Celebraverit*, potuisset sine scrupulo etiam in primo casu tam rigidè accipere, ut non comprehenderet solam Communionem, sed sacerdotalem. Siquidem obligationes potius restringendæ sunt, quàm extendendæ.

Atque hæc ratio etiam militat in secundo casu, quamquam enim Sacerdos succedens, qui moraliter gerat quasi unam personam, & unum ministrum Christi cum altero Sacerdote deficiente: equidem simpliciter non dicitur celebrare; sed Sacrificium inchoatum perficere. *Sacerdos* (inquit Rubrica Tit. de defectibus cap. 10. n. 3.) *ante consecrationem graviter infirmetur, vel in synopen incidit, aut moriatur, prætermissa Missa: si post consecrationem Corporis tantum, ante consecrationem Sanguinis, vel utroque consecrato id accidit: Missa per alium Sacerdotem expleatur, id est, perficitur.* Ergo non dicitur celebrare Missam; sed expleri, siue perficere. Et quis non videt in casu illo extraordinario cessare rationem legis? Quo fundamento igitur argumentabimur à celebratione Missæ ad Communionem

Perinde videtur siue peccati memoria occurrat ante, siue post consecrationem.

78. Objectio.

Solvitur.

Lugo.

79. An hæc lege comprehendatur Sacerdos in die Parasceves celebrans?

Communione (estò sacerdotalem) sine Sacrificio ?

Nonne communiter rejicitur Vasquez dicens esse obligationem, si festum incidat in Parasceven, audiendi illam celebritatem ? Cur hoc, nisi quia reverà non est celebratio Missæ ? Et qui audiret reliquum Missæ, quod suppletur ab alio Sacerdote, putas quòd satisfaceret obligationi audiendi Missam in die Festo ? Absit ut ille dicatur audire Missam, qui non interest consecrationi, in qua essentialiter Sacrificium Missæ consistit. Ergo qui non consecrat, improprie dicitur Missam celebrare, & consequenter non comprehenditur lege Tridentini, quæ tanquam onerosa, saltem in proprio sensu est intelligenda, nisi aliquid obstat.

Dices ; obstat ratio Lugonis supra, quia Sacerdos in die Parasceves dicitur simpliciter celebrare : ut passim habetur in Rubricis illius diei in Missali Romano.

Respondet in omnibus Rubricis illius diei, Sacerdos faciens officium, non nisi semel appellatur Celebrans, ibi : *Tunc celebrans, facta reverentia usque ad terram, Sacramentum in dexteram accipit, & elevat, ut videri possit à populo.* Si ideo passim dicitur simpliciter celebrare, nescio.

Ut autem sic diceretur, nihil equidem referret : vox enim, Celebrare, & vox, Celebrans, ut advertit Dicastillo disp. 9. n. 157. etiam Vespertis solet accommodari. Sic Gregorius Magnus, & alii notant, in Ecclesia non solum veteris Legis ; sed etiam novæ festa celebrari à vespera in vesperam : imò nomen Celebratus actioni publicæ, & solemnæ solet accommodari. Itaque ut Rubricæ significarent solemnitatem illius officii, cum passim Officiatorem vocassent Sacerdotem, semel nomine Celebrantis intitulantur.

Quapropter existimo probabile, attentis verbis legis, & ratione, illum tantum Sacerdotem teneri sub morali quamprimum confiteri, qui proprie celebravit, id est, qui consecravit, & ex consecratis à se communicavit.

Restat explicatio, sive significatio illius particule, *Quamprimum*. Diana parte 2. tract. 14. de celeb. Missarum resol. 60. adfert aliquos Doctores, qui asserunt satis esse pro adimplendo supradicto præcepto Concilii, si Sacerdos, qui sic celebravit, confiteatur suo tempore, nempe ante aliam celebrationem, & sic illud, *Quamprimum*, exponunt, *Cum primùm iterum celebraverit.*

Verùm, ut notat Lugo supra n. 158. ex tribus Auctoribus, qui citantur, solus Stephanus Fagundez de præceptis Ecclesiæ tract. 3. lib. 3. cap. 8. n. 9. id dixit absque alio Auctore, vel ratione.

Unde consequenter docet, illam sententiam non esse probabilem, propter sola principia extrinseca (quidquid contradicat Diana supra) quæ non habet alium Auctorem nisi unum, & est contra omnes alios.

Alioquin malè explicarent illam particulam Rubricæ Missalis Romani Tit. de Defectibus cap. 8. n. 3. in fine : *Debet tamen cum primùm poterit, confiteri.* Quis ambigit Sacerdotem in multis casibus posse confiteri, priusquam celebret denuò ? Quid si enim differat celebrationem ad sex, vel octo menses ? Dicit fortè aliquis, fieri illic, *statim, quamprimum*, illud, quod post sex, vel octo menses fit ?

Præterea sic nihil speciale ibi præciperetur Sacerdotibus, cum etiam laici, qui habent conscientiam peccati mortalis, ante Communionem sequentem ex præcepto divino, vel Ecclesiastico debeant confiteri. Hoc ergo non est explicare, sed auferre omninò illud Tridentini præceptum.

Meritò ergo Alexander Septimus nuperimè, ut minùs tamquam scandalosam, damnavit ac prohibuit hanc propositionem : *Ille particula, Quamprimum, intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.*

Alii ad aliud extremum declinantes, tam stricte accipiunt illam particulam, ut, finita Missa, statim debeat Sacerdos quærere Confessarium. Pro qua sententia adfert Diana supra Joannem Sancium in Selectis disp. 32. n. 14. sed videtur nimis rigorosa. Unde nec Suarez nec Vasquez, quos Saneius citat pro se, illam expresse docent, sicut nec Henriquez, qui à Diana adfertur.

Conclusio nostra incedit medià viâ ; probatur autem ex aliquibus juribus, in quibus per illam, vel similem particulam, intelligitur triduum. L. fin. C. de errore Advocatorum ibi : *Cum te presente, neque causa palam ex continenti, id est, triduo proximo contradixisse, neque post sententiam appellationis remedio (si tibi hac displicebant) usam esse proponas.* Similiter L. fin. C. de judiciis ibi : *Illicò autem, id est, intra triduum proximum sine ulla dilatione &c.*

Quamquam autem hæc significatio non sit ita certa & determinata, quin ex diversitate materiæ, de qua agitur, & ex aliis circumstantiis aliquando minus, vel majus spatium temporis designetur per illas voces : attamen nulum est sufficiens fundamentum, quare in hac lege onerosa, attentà materiâ & sine legis, non possit ly *Quamprimum*, intelligi secundum jura jam citata, ut idem sit, quod *Intra triduum* : sic enim satis consultitur Sacerdotum conscientiæ & puritati, qui propter necessitatem celebrandi faciliùs possent Confessionis remedium negligere.

Confirmatur ex cap. *Eos qui*. 22. de Sententia excommunicationis in 6. ubi decernitur, *Eos, qui à sententia Canonis, vel hominis (cum ad illum à quo aliàs de iure fuerant absolventi, nequeunt propter imminens mortis articulum, aut aliud impedimentum legitimum pro absolutionis beneficio habere recursum) ab alio absolvantur : si cessante postea periculo, vel impedimento huiusmodi,*

sed improbabili-
tè Rubr. Miss.

immo scan-
dalosè,

84.
Alii expo-
nunt : sta-
tim finita
Missâ,

San. Sancius
sed nimis
rigorosè

85.
Conclus.
probat.

L. fin. C. de
errore Advoca-
torum

L. fin. C. de
de iudiciis

86.
Confirmat.
tur.

cap. *Eos qui*
de sent. ex-
com. in 6.

S s se illis

se illi, à quo his cessantibus absolvi debeant, quam cito commodè poterint, contempserint presentare, decernitur, inquam, in eandem sententiam recidere ipso iure: & tamen communiter non iudicantur incidere, qui intra triduum se presentant.

Sanchez.

Sic etiam non peccat graviter, ut cum aliis docet Sanchez lib. 2. in Decalogum cap. 10. n. 55. qui, per biduum retinent libros Hæreticorum, licet teneantur quamprimum illos deserre ad Inquisitores. Non ergo (inquit Lugo supra n. 163.) videtur magis strictè explicanda illa dictio, *Quamprimum*, in casu nostro, neque etiam videtur graviter opponi fini aut præcepto Concilii illa brevis dilatio.

Lugo.

Existimat
Dicasillo
nec leviter
peccati mo-
do fiat Con-
fessio intra
triduum.

Sed numquid opponitur leviter? Existimat Dicasillo disp. 92. n. 175. nec leviter peccari, modo fiat intra triduum: quia si quid probat fundamentum nostrum, etiam à veniali liberat, præcisè ex vi præcepti, quia tota vis sita est in hoc, quòd quando non agitur de alio incommodo quàm de mora & dilatione, per illas dictiones, *Quamprimum, statim* &c. jura & leges tantùm significant triduum, ita ut, quantum ad sensum, & moralem interpretationem, idem sit dicere, *Quamprimum, statim, illico* &c. atque dicere, *Intra triduum*, ita ut una vox sit interpretatio alterius. Sicut ergo si præceptum aut lex mandaret expressis verbis aliquid fieri intra triduum, nemo leviter ageret contra legem, qui differret actionem mandatam usque in tertium diem, ita nec peccabit leviter quando dicit, *statim, quamprimum* &c. quia, ut supponimus, idem in hac materia significant. Hæc Dicasillo satis probabiliter.

87.
Propositur
casus circa
præceptum
mactiam.

Sed petet aliquis, quid si Sacerdos, qui necessitate urgente celebravit sine prævia Confessione, hodie habeat Confessarium, cras non habiturus, cum tamen inisset eadem necessitas celebrandi, num differre poterit suam Confessionem in tertium diem?

Resolvitur.

Responsio negativa est certa: quamvis dubitetur an obligetur ex præcepto Ecclesiastico confitendi quamprimum. Afirmat Lugo supra n. 162. quia dilatio illa licet sit parva quoad tempus, est magna in qualitate, cum sit causa celebrandi iterum absque Confessione, quod est directè contra finem hujus præcepti.

Sed contra: est Sacerdos ille hodie non celebrasset, nisi hominus te reteret hodie confiteri. Quæris ex quo præcepto? Respondeo, Divino vel Ecclesiastico præmittendi Confessionem crastina celebrationi, sicut Laicus, qui prævidet crastinam necessitatem communicandi, tenetur hodie confiteri, si cras non sit habiturus copiam Confessarii.

Ad quid ergo multiplicare illas obligationes sine necessitate? Enimverò supposita obligatione præcepti divini, quæ reverà adest, satis provifum est periculo diu manendi sine Confessione sub prætextu necessitatis celebrandi, absque

eo, quòd ex vi præcedentis celebrationis, seu præcepti indè resultantis simul obligetur ad Confessionem.

Alius casus esse potest, si dilatio hodiernæ Confessionis adfert periculum, non quidem communicandi postea absque Confessione; sed tamen non confitendi per plures dies, quia nunc habeo Confessarium, & postea non habebolum: tunc ait Lugo supra n. 163. dilatio hodierna videtur adverfari graviter præcepto Concilii, quo præcipitur Confessio, cum primùm poterit fieri, hoc est primà occasione & opportunitate habità, cui præcepto graviter obstat, qui vult dilationem illam notabilem post primam occasionem & opportunitatem confitendi. Hæc ille.

Sed si verum est, quòd supra diximus cum Dicasillone, videlicet *ly Quamprimum*, idem esse quòd *Intra triduum*, ita ut nequidem peccet venialiter qui differret usque in tertium diem, existimo dilationem in diem 4. vel 5. non esse materiam gravem; si autem prævideat Confessionem ulterius fore differendam, nisi hodie confiteatur, non dubito quin sub gravi obligatione teneatur prævenire, cum totum illud tempus fit aptum adimpletionem legis: sicut tenetur audire Missam horà sextà, qui prævidet impedimentum pro reliquo tempore.

Atque hæc sufficiant de præcepto Confessionis. Sequitur agendum de carentia peccatorum venialium, quæ peccata, procul dubio impediunt majorem abundantiam gratiæ; an autem simpliciter effectum gratiæ; non habeo sufficiens fundamentum id suspicandi; ideo dico:

CONCLUSIO IX.

Carentia peccatorum venialium, tum actualium, tum habitualium, utilis valde est ad effectum Eucharistiæ; sed minimè necessaria. Equidem peccat veniali sacrilegio, qui accedit cum veniali actuali deliberato, vel pluribus habitualibus non retractatis.

DE prima parte non dubitant Theologi: quis enim illorum ita proflus incitus & rudis, ut ignoret, melius esse dispositum ad suscipiendam gratiam sacramentalem, qui nullum habet peccatum sive mortale, sive veniale, quàm illum qui caret tantùm peccatis mortalibus; sciet autem venialibus? Et verò Spiritus Sanctus, nonne paritur singulis gratiã prout vult, & secundum propriam cujusque dispositionem & cooperationem? Est expressa doctrina Concilii Tridentini sess. 6. c. 7. Quis ergo vel leviter suspicetur carentiam istorum peccatorum non esse utilem?